

NTFR 2013/1337 Geen toekenning proceskostenvergoeding bij prematuur bezwaar tegen art. 26 WOZ-beschikking

Hoge Raad 21 juni 2013, nr.12/03229

Belastingjaar/tijdvak	2010	☐ Brondocument
Wetsartikelen	Awb-art. 7:15 Wet WOZ-art. 26	
Auteur	mr. M.H.W.N. Lammers	
BNB	2013/187	
LJN	CA3934	

Samenvatting

Ten aanzien van erflater is voor het jaar 2010 de WOZ-waarde van een woning vastgesteld op € 407.000. Belanghebbende heeft bij brief van 20 december 2010 de gemeente verzocht op de voet van art. 26 Wet WOZ een nieuwe beschikking af te geven. In die brief heeft belanghebbende direct bezwaar gemaakt en onder overlegging van een taxatierapport een waarde van € 340.000 bepleit. Bij uitspraak op bezwaar van 16 maart 2011 is het bezwaar niet-ontvankelijk verklaard. De art. 26 Wet WOZ-beschikking is met dagtekening 20 maart 2011 afgegeven naar een waarde van € 340.000. De proceskosten zijn niet aan belanghebbende vergoed. Volgens de Hoge Raad is het bezwaar prematuur ingediend en daarom terecht niet-ontvankelijk verklaard. Anders dan Hof Arnhem (26 juni 2012, nr. 11/00689, NTFR 2012/1999) vindt de Hoge Raad dat de gemeente de proceskosten niet hoeft te vergoeden. Van een herroeping van een besluit naar aanleiding van een bezwaar is immers geen sprake. Dat de heffingsambtenaar de waarde bij beschikking lager heeft vastgesteld dan de ten aanzien van erflater vastgestelde waarde, doet daaraan niet af.

Feiten

3.1. In cassatie kan van het volgende worden uitgegaan.

3.1.1. Belanghebbende heeft een woning verkregen uit de nalatenschap van A (hierna: erflater), overleden op 4 oktober 2010.

3.1.2. De waarde van de woning voor het kalenderjaar 2010 was ten aanzien van erflater bij beschikking vastgesteld op € 407.000.

3.1.3. Bij brief van 20 december 2010 heeft belanghebbende op de voet van artikel 26 van de Wet WOZ verzocht om een voor bezwaar vatbare beschikking te haren aanzien. Bij dezelfde brief heeft zij bezwaar gemaakt tegen de af te geven beschikking onder bijvoeging van een taxatierapport waarin de woning werd gewaardeerd op € 340.000. Voorts heeft belanghebbende verzocht om een vergoeding van gemaakte kosten in de zin van artikel 7:15, lid 2, van de Awb.

3.1.4. Bij uitspraak van 16 maart 2011 heeft de heffingsambtenaar het bezwaar niet-ontvankelijk verklaard. Hij heeft de door belanghebbende gemaakte kosten niet vergoed.

3.1.5. Met dagtekening 20 maart 2011 heeft de heffingsambtenaar op de voet van artikel 26 van de Wet WOZ een voor bezwaar vatbare beschikking afgegeven. Daarbij heeft hij de waarde van de woning voor het kalenderjaar 2010 overeenkomstig het standpunt van belanghebbende vastgesteld op € 340.000.

Geschil**4. Beoordeling van het incidentele beroep van belanghebbende**

4.1. Voor het Hof was in geschil of de heffingsambtenaar het bezwaar terecht niet-ontvankelijk heeft verklaard.

4.2. Het Hof heeft deze vraag bevestigend beantwoord. Het heeft daarbij het standpunt van belanghebbende verworpen dat niet-ontvankelijkverklaring op grond van artikel 6:10, lid 1, letter b, van de Awb achterwege dient te blijven omdat zij mocht menen dat het besluit ten tijde van het indienen van het bezwaar reeds tot stand was gekomen. Tegen dit oordeel richt zich het incidentele beroep.

Rechtsoverwegingen

4.3. Artikel 26, aanhef en lid 1, letter a, van de Wet WOZ strekt ertoe een nieuwe gebruiker of genotsgerechtigde een rechtsingang te bieden met betrekking tot de te zijnen aanzien geldende waarde. Daartoe neemt de heffingsambtenaar, nadat daarom is verzocht, wederom een beschikking op de voet van artikel 22 van de Wet WOZ, doch nu ten aanzien van die nieuwe gebruiker of genotsgerechtigde. De beschikking behelst derhalve een nieuwe waardevaststelling en niet slechts de bekendmaking van een reeds eerder ten aanzien van een ander genomen besluit aangaande de waardevaststelling. Dat deze hernieuwde vaststelling in de regel niet tot een ander resultaat leidt, doet daaraan niet af.

4.4. Gelet op het hiervoor in 4.3 overwogene moet ervan worden uitgegaan dat de indiener van een verzoek op de voet van artikel 26 van de Wet WOZ ten tijde van de indiening van dat verzoek redelijkerwijs niet ervan mag uitgaan dat het desbetreffende besluit reeds tot stand is gekomen. Wanneer reeds bij dat verzoek bezwaar wordt gemaakt tegen de waardevaststelling, dient dit bezwaar dan ook niet-ontvankelijk te worden verklaard op de grond dat het bezwaarschrift voor het begin van de termijn is ingediend.

4.5. Het Hof heeft in zoverre op goede gronden een juiste beslissing gegeven. De klachten falen derhalve.

5. Beoordeling van het principale beroep van het College

5.1. Het Hof heeft geoordeeld dat de heffingsambtenaar de kosten die belanghebbende in verband met het hiervoor in 3.1.3 bedoelde verzoek heeft gemaakt, had dienen te vergoeden. Het heeft daartoe overwogen dat de onderhavige situatie voor de toepassing van artikel 7:15, lid 2, van de Awb kan worden gelijkgesteld met de situatie waarin bezwaar wordt gemaakt tegen een beschikking op de voet van artikel 22 van de Wet WOZ. De klachten richten zich tegen dit oordeel.

5.2. Gelet op artikel 7:15, lid 2, van de Awb is slechts plaats voor het vergoeden van kosten die de belanghebbende in verband met de behandeling van een bezwaar heeft moeten maken, indien sprake is van het herroepen van een bestreden besluit. In het onderhavige geval is, zoals volgt uit het hiervoor in 4.4 overwegene, van herroeping van een besluit naar aanleiding van een daartegen gemaakt bezwaar geen sprake. Daaraan doet niet af dat de heffingsambtenaar de waarde van de woning bij de hiervoor in 3.1.5 bedoelde beschikking (ambtshalve) lager heeft vastgesteld dan bij de ten aanzien van erfflater genomen beschikking. Hieruit volgt dat geen grond bestaat voor het vergoeden van de door belanghebbende gemaakte kosten op de voet van artikel 7:15, lid 2, van de Awb. 's Hofs oordeel geeft dan ook blijk van een onjuiste rechtsopvatting. De klachten slagen.

5.3. Gelet op het hiervoor in 5.2 overwegene kan 's Hofs uitspraak niet in stand blijven. De Hoge Raad kan de zaak afdoen. (Volgt vernietiging van de hofuitspraak en bevestiging van de rechtbankuitspraak.)

Commentaar

Over het toekennen van proceskostenvergoedingen bij WOZ-zaken is op dit moment veel te doen. Door de ministers Opstelten (Veiligheid en Justitie) en Plasterk (Binnenlandse Zaken) is hierover een besluit ter (internet)consultatie voorgelegd (Besluit proceskosten WOZ-zaken).

Dit besluit houdt een drastische verlaging van de proceskostenvergoeding in, met als doel het aanpakken van 'no cure no pay'-rechtshulpverleners. Art. 26 Wet WOZ is in het leven geroepen om rechtsbescherming te verlenen aan burgers. Het nieuwe besluit daarentegen kan worden gekarakteriseerd als een vermindering van de rechtsbescherming. Hierin wordt namelijk de proceskostenvergoeding in WOZ-zaken gehalveerd. Bovendien verkrijgt een belastingplichtige alleen nog een proceskostenvergoeding indien de WOZ-waarde significant wordt aangepast.

Terug naar deze procedure. Door de gemeente is in eerste instantie een WOZ-beschikking vastgesteld. De eigenaar is vervolgens overleden. De erfgenaam (hierna: nieuwe eigenaar) heeft de gemeente met toepassing van art. 26 Wet WOZ verzocht om een nieuwe beschikking af te geven en in dezelfde brief bezwaar gemaakt tegen de eerder vastgestelde waarde. Ter ondersteuning van zijn argumenten dat de WOZ-waarde te hoog is vastgesteld, is een taxatierapport bijgevoegd.

De heffingsambtenaar heeft dit bezwaar niet-ontvankelijk verklaard omdat het prematuur is ingediend. Dit oordeel wordt door de Hoge Raad in stand gelaten. Hierbij wordt strikt gekeken naar het feit dat ten tijde van het maken van het bezwaar voor de nieuwe eigenaar nog geen WOZ-beschikking was vastgesteld.

De heffingsambtenaar komt bij het bepalen van de WOZ-waarde voor de nieuwe eigenaar tot een aanzienlijk lagere waarde dan bij de overleden eigenaar. Hof Arnhem grijpt dit aan om een proceskostenvergoeding toe te kennen omdat de nieuwe WOZ-waarde ruim 20% lager is dan de eerder vastgestelde waarde en de gemeenteambtenaar ook erkent dat hij dit ten tijde van het vaststellen van de eerste WOZ-beschikking al had kunnen weten. De Hoge Raad vernietigt echter de proceskostenveroordeling. Daarbij overweegt de Hoge Raad dat de heffingsambtenaar voor de nieuwe eigenaar een nieuwe beschikking neemt. Voorafgaand aan het nemen van die beschikking bepaalt de heffingsambtenaar de waarde van de onroerende zaak. Dat de heffingsambtenaar daarbij tot een andere waarde komt dan de waarde die in eerste instantie in de beschikking aan de overleden eigenaar was opgenomen, levert geen herroeping op in de zin van art. 7:15 Awb.

Hoewel de beslissing van de Hoge Raad in het licht van de wet valt te begrijpen (art. 7:15 Awb maakt het niet mogelijk om een vergoeding toe te kennen voor gemaakte kosten in de 'aanslagregelende fase'), is de lijn van Hof Arnhem sympathieker. De belastingplichtige heeft in dit geval getracht efficiënt te procederen en wordt daarvan nu de dupe voor de proceskosten. Had hij namelijk alleen verzocht om een nieuwe WOZ-beschikking dan had de heffingsambtenaar naar alle verwachting een eensluidende WOZ-beschikking afgegeven als aan de overleden eigenaar. Daartegen had de nieuwe eigenaar dan bezwaar kunnen maken, zijn taxatierapport kunnen overleggen en in de uitspraak op bezwaar had de heffingsambtenaar dan de waarde lager vastgesteld en een kostenvergoeding toegekend.

Ook op dit front wordt de belastingplichtige derhalve niet geholpen om kosten vergoed te krijgen die zijn gemaakt om tot een juiste vaststelling van de waarde van een onroerende zaak te komen.

[1] Mr. M.H.W.N. Lammers is advocaat bij Hertoghs advocaten – belastingkundigen.

Bron: <http://www.ndfr.nl/link/NTFR2013-1337>

Datum: 25-4-2016 13:02:25

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten en databankrechten van deze tekst worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Sdu Uitgevers. Niets uit NDFR mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the publisher's prior consent.